

Doğrudan temin usulü alımlarda, süresinde teslim edilmeyen maldan dolayı, yükleniciye verilecek ceza

Karar Veren Mahkeme: Sayıştay Temyiz Kurulu'nun Dairesi

Karar Tarihi: 03.03.2009

Karar Sayısı : Yılı : 2005, İlam No : 443, Dosya No : 29994, Tutanak No : 30676,

Olay Özeti Karar ve Sonuç :

...Hastanesi tıbbi sarf malzemesi ihtiyacının karşılanması amacıyla 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22. maddesinin d bendine göre yapılan alımlarda yükleniciler mal teslimini sözleşmede öngörülen süreler içerisinde gerçekleştirmedikleri halde, gecikme cezası tahsil edilmediği gerekçesi ile 26.750,00-YTL. ye tazmin hükmü verilmiştir.

Dilekçi ilamın bu maddesiyle ilgili olarak özetle; Doğrudan temin usulünün bir ihale usulü olmadığını, rekabetin sağlanması için kanunun idareye verdiği yetki çerçevesinde ihale usulüne göre işlemler yapıldığını, doğrudan temin usulü ile yapılan mal alımlarında herhangi bir cezai müeyyidenin bulunmadığını, cezai müeyyidenin olmadığı bir durumda yüklenicilere yasalara aykırı olarak ceza verilmesinin de mümkün olmadığını, sözleşmeye para cezasının bırakılmasının nedeninin malzeme teslimatının aksamamasını sağlamak olduğunu, malzeme teslimatında herhangi bir aksama meydana gelmediğini, 25.07.2005 tarih ve 25886 sayılı Resmi gazetede yayımlanan Kamu İhale Genel Tebliğinin XV- İhalelere Katılmaktan Yasaklamaya İlişkin Açıklamalar Bölümünün B.Doğrudan Temin usulünde Yasaklama Kararı başlığındaki metnin 6ncı

paragrafında “Doğrudan teminin ihale usulü olmadığı dikkate alındığında 4735 sayılı Kanunun 25 inci maddesi ile sözleşmenin uygulanması sırasında ortaya çıkan yasak fiil veya davranışlar düzenlendiğinden; aynı kanunun 26nci maddesinde öngörülen müeyyidelerin doğrudan temin için uygulanması mümkün bulunmamaktadır.” 4735 sayılı Kanunun 25inci maddesinin “f) Mücbir sebepler dışında ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak taahhüdünü yerine getirmemek” denildiğini, Tebliğin ilgili maddesine göre sözleşme hükümlerine göre taahhüdünü yerine getirmeyenler hakkında bile doğrudan temin usulü ile yapılan alımlar için müeyyidenin uygulanmasının söz konusu olmadığını, bu nedenle ilgililerden herhangi bir ceza kesilmediğini belirterek verilen tazmin hükmünün kaldırılmasını istemiştir.

Yüzüncü Yıl Üniversitesi ile her bir mal satıcısı arasında imzalanan, doğrudan temin usulüne göre yapılan mal alımlarına ait sözleşmenin 4. maddesinde; “... sözleşme imzalandıktan sonra sipariş yazısının tebliğinden itibaren hemen teslimat yapılacaktır.” 10. maddesinde; “Sözleşmede belirtilen süreyi 5 gün geçtikten sonra 250 YTL, 10 gün geçtiği takdirde 500 YTL ceza kesilecektir.” hükümleri yer almaktadır.

Muayene kabul komisyonları/aynıyat tesellüm makbuzları ile sipariş yazılarının karşılaştırılması suretiyle yapılan inceleme neticesinde bazı firmaların teslimatları taahhüt ettikleri sürede yapmadıkları; ancak, bu firmalardan gecikme cezası da kesilmediği tespit edilmiştir.

Dilekçi dilekçesinde doğrudan temin yönteminin bir ihale usulü olmadığından mal alımlarında herhangi bir cezai müeyyide bulunmadığını ileri sürmüştür ise de, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22. maddesinin d bendine göre yapılan alımlar idarelerin ihtiyaçlarının temininde istisnai bir yöntem olup sınırlı durumlarda başvurulmaktadır. İhtiyacın giderilmesi acil olup da beklemeye tahammülü olmayan durumlarda idare bu yöntemle hemen ihtiyacını karşılayacaktır. Bu nedenle Kanunda bu alım yöntemi ile idarelere geniş bir takdir alanı

tanınmıştır. Bunlardan biri de, sözleşme yapıp yapmama serbestliğidir. Yüzüncü Yıl Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi tıbbi sarf malzemesi ihtiyaçının doğrudan temin yoluyla karşılanmasında kamu yararı olduğunu dikkate alarak idare ile satıcılar arasında sözleşme imzalamıştır. Bu sözleşmelere, malzemenin zamanında teslim edilmemesi halinde gecikme cezası kesilmesi yönünde hükümler konulmuştur. Kanunlara aykırı olmayan sözleşme hükümlerinin uygulanması da zorunlu olup, tarafları bağlar.